

**ОШ „БОШКО БУХА“
ИВАЊЕ-ПРИЈЕПОЉЕ**

**Прилог поглављу 3. у
Правилима заштите од пожара**

***ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ
И ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА***

Ивање, 2019.године

На основу чл. 28. ст. 1. тач. 3. Закона о заштити од пожара (“Сл. гласник Р Србије” бр. 111/09, 20/15 и 87/18) и у складу са Правилима заштите од пожара, Школски одбор Основне школе „Бошко Буха“ Ивање, Пријепоље на седници одржаној дана 27.06.2019. године доноси

ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА У ОБЈЕКТУ ОШ „БОШКО БУХА“

Овим Планом и поступком ће се посебно регулисати:

1. Обележавање путева евакуације и поступак код нормалног стања и неисправности.
2. Противпожарна степеништа и излази у случају нужде.
3. Начин активирања лица која организују и спроводе евакуацију.
4. Лице које одлучује о евакуацији и начин узбуњивања радника са посебним задацима у погледу организовања евакуације.
5. Процедура поступања лица која организују и спроводе евакуацију и осталих радника.
6. Начин давања упозорења лицима у опасности ради правовремене евакуације.
7. Начин узбуњивања најближе ватрогасно-спасилачке јединице.
8. Поступак евакуације имовине и обавезе запослених пре напуштања радног места
9. Графички прилози.

1. Обележавање путева евакуације и поступак код нормалног стања и неисправности:

За потребе нужног осветљавања путева евакуације и указивања на исправан правац кретања у случају потреба за евакуацијом користити ће се сигнална светла - “паник расвета”.

На овим сигналним светлима или непосредно испод њих, као и на другим местима по потреби, налазиће се стрелице смера кретања у случајевима потребе за евакуацијом.

Стрелице морају бити видне при нормалном напајању електричном енергијом и при дневној светлости, односно код нормалног осветљавања евакуационих путева.

У ноћним условима и у случајевима нестанка електричне енергије, сигнална светла морају имати могућност аутоматског пребацивања на локални извор напајања и настављају са радом.

1.1 Нормално стање – опис:

На свакој светиљки светли контролна сијалица која идентификује положај када је светиљка укључена.

Ово стање уређаја за напајање се сматра нормалним у редовној експлоатацији и лице које врши контролу рада напајања, мора пратити сигнализацију уређаја за пребацивање напајања.

1.2 Неисправности „Паник расвете“:

У случају поремећаја у раду “паник расвете” као и поремећаја у сигнализацији, мимо активирања система напајања, одмах преко одговорног лица тражити интервенцију сервиса који одржава систем, да се неправилности у раду отклоне, а поступити према одредбама овога Плана који се односи на случајеве појава неисправности и искључења система, према тачки 6. овог плана поступања.

Уколико је искључење настало као последица квара, одмах о томе известити лице задужено за заштиту од пожара, које ће, уколико квар не може да отклони дежурни електричар, путем телефона позвати надлежни сервис у циљу отклањања насталог квара.

2. Противпожарна степеништа и резервни излази:

У школи, не постоје посебна противпожарна степеништа већ се за нормалну комуникацију и за евакуацију, користе главна степеништа, улази и пролази. Из ових разлога, неопходно је пре свих активности, ова степеништа и пролазе првенствено искористити за потребе евакуације особља, као и свих других присутних лица и имовине.

3. Начин активирања лица која организују и спроводе евакуацију:

У случају потребе за евакуацијом, предузимаће се следеће:

3.1. О насталој потреби за евакуацијом, лица која руководе појединим одељењима ће крајње смирено, али одсечно и јасно, нагласити да нема места паници и да се прво помогне онима који су непокретни, са посебним нагласком да стиже и помоћ.

Након тога одмах поступити у складу са тачком 5.5.3.

3.2. Лице задужено за евакуацију ће одмах обавестити:

- Локалну ватрогасно-спасилачку јединицу на телефон 193 и
- Директора школе, на телефон 0641918253 .

3.3 Поступак лица задужених за поједине делове – објекте:

Након обавештавања, све присутне у објекту одмах упознати са потребом евакуације и поступити у складу са тачком 5.5.2.

3.3.1 У редовном радном времену, дежурна лице за спровођење евакуације су лица која руководе појединим одељењима и која имају обавезу да спроводе све задатке набројане у процедури за поступање (тачка 5.5.2 и 5.5.3).

3.3.2 Ван радног времена, у објекту нема присутних лица и нема потребе за евакуацијом.

3.4. Поступак осталих запослених:

У случајевима потребе за евакуацијом из објекта или дела објекта где се тренутно налазе, сви запослени су у обавези да се придржавају одредаба тачке 5.5.3.

4. Лице које одлучује о евакуацији и начин узбуњивања радника са посебним задацима у погледу организовања евакуације.

О потреби евакуације из објекта школе, могу одлучити и наложити је:

- Директор школе, а у одсуству директора, дежурно лице за спровођење евакуације.
- Командир интервенције из ватрогасно-спасилачке јединице која прва стигне на лице места.
- Дежурни радник ватрогасно-спасилачке јединице која прима дојаву, приликом дојаве.

5. Процедура поступања лица која организују и спроводе евакуацију и осталих радника.

5.1 Циљ доношења процедуре

Основни циљ доношења ове процедуре је утврђивање поступака у случају потребе за евакуацијом из објекта који користи школа. У члану 40. Закона о заштити од пожара ("Сл. Гласник Р. Србије" бр. 111/09 и 20/2015) је дата обавеза да се већ при пројектовању и градњи објекта морају предвидети услови сигурне евакуације у случају пожара и других ванредних прилика. Исто тако је у члану 28. истог Закона дата обавеза да се у склопу Правила заштите од пожара уради и План евакуације и поступак у случају пожара, што подразумева и да је важно направити и процедуре за поступање у оваквим ситуацијама. Процедурама се уствари мора јасно одредити улога сваког од лица које на било који начин учествује у организацији евакуације из опасног простора, а ово практично значи да се мора урадити процедура евакуације за разне облике ванредних ситуација. Објекти подлежу различитим прописима који регулишу пре свега сигурну евакуацију лица из оваквих објеката, детекцију и алармирање о насталом пожару, опремање са справама и средствима за гашење почетних пожара, стабилним системима за гашење пожара и повезивање свих ових чинилаца са осталим системима безбедности посматраног објекта. Посебна пажња у оквиру ових прописа је усмерена на периодичну контролу рада ових система и увежбавање запосленог особља у поступању при појави потребе за поступањем у ванредној ситуацији.

Како је превентива основ ефикасног одговора на појаву ванредних ситуација, посебна одговорност пада на руководећи кадар који, поред тога што мора на оваквим објектима омогући најсавременије превентивне мере, има дужност и да сва лица која се налазе у оваквим објектима упозна са свим обавезама у случајевима појаве потребе за безбедном евакуацијом лица из оваквих објеката на безбедан простор.

5.2 Постојеће техничке мере безбедне евакуације у објекту

Објекат је класичне градње, а излази су грађени тако да задовољавају услове да је ширина степеништа и пролаза 60 цм на 100 лица која бораве у деловима и одељењима објекта. На излазима у слободни простор се налазе врата ширине мин. 100цм и висине 2,05м, што задовољава безбедносне услове. Излази и пролази ће бити прописно обележени сигналним ознакама смера безбедног кретања и обезбеђују безбедну евакуацију из простора који објекат користи.

У случају појаве потребе за евакуацијом из објекта није предвиђено опште алармирање, већ селективно преношење говорне поруке у сектор где је настала ванредна ситуација.

5.3 Област примене процедуре

Ова процедура представља упутство за евакуацију лица из делова објекта у случају појаве пожара, а може се применити и у другим ситуацијама када се јави потреба за безбедном евакуацијом.

5.4 Одговорности и овлашћења за спровођење процедуре

За примену ове процедуре је одговоран директор школе, а у његовом одсуству дежурно лице задужено за спровођење евакуације које ће он посебно овластити.

Надзор над применом ове процедуре вршиће власник објекта.

5.5 Активности

Евакуација из објекта ће се вршити по налогу који се преноси говорним порукама. Лицима које треба евакуисати, налог за евакуацију преноси дежурно лице задужено за спровођење евакуације по одобрењу директора или самоиницијативно у одсуству директора.

Евакуација се наређује у случају када у зони објекта настане пожар или нека друга ванредна ситуација која захтева да сва или део лица која се налазе у објекту морају бити безбедно евакуисани из угрожене зоне.

5.5.1 Опште поступање пре и код евакуације у случају пожара

1. Дати одговарајући аларм о настанку пожара у објекту.
2. За гашење насталог пожара, искористити најближи апарат за гашење почетног пожара (ППА), уколико не постоји опасност по лице које гаси или околину. Објекат је опремљен ПП апаратима типа „С“ и хидрантском мрежом за гашење водом.
3. Гашење пожара вршити тако да се избегну продукти горења (дим, пламен...).
4. Телефоном позвати ватрогасно-спасилачку јединицу – ВБ Пријепоље, бирањем броја са фиксне мреже или ____193 са мобилног телефона.
5. Дежурном ватрогасцу у ВБ, дати тачну адресу објекта где је пожар настао и што је могуће прецизније одговорити на сва постављена питања.
6. По објави евакуације, одмах прекинути све радње у вези гашења и у складу са упутствима која се добију, преко излаза за безбедну евакуацију и надаље степеништем одмах изаћи на слободан простор изван објекта, придржавајући се следећих правила:
 - не кретати степеништем навише и не улазити у друге просторије повезане са степеништем,
 - не носити са собом велике предмете и торбе, осим у случају евакуације имовине,
 - по изласку се удаљите од излаза и не ометајте друге да несметано излазе из објекта,
 - када га једном напустите, не улазити у објекат у коме је дат аларм за евакуацију,
 - немојте пролазити возилима поред излаза за евакуацију док евакуација траје,
 - лоцирати се даље од објекта и да својим присуством не блокирате приступ објекту.Место окупљања је простор испред излаза у случају евакуације, удаљен најмање 10м од излаза, а запосленом и осталом особљу је без одобрења овлаштених лица забрањено удаљавање са овог простора.

5.5.2 Поступак дежурног лица за спровођење евакуације:

Када настане потреба за евакуацијом из објекта треба одмах:

Пре одласка на лице места:

- Утврдити тачну локацију дела објекта где је потребна евакуација;
- Утврдити број лица које је потребно евакуисати;
- Утврдити број лица која су слабије покретна (лица са посебним потребама);
- Дати дежурним лицима у појединим деловима објекта кратко упутство о смеру евакуације из дела где је настала потреба за евакуацијом, са нагласком да се прво евакуишу лица која су најудаљенија од места изласка на сигуран простор;
- На лице места понети две преносне батеријске лампе.

По доласку на лице места:

- У случају отказа осветљења, једну од батеријских лампи уступити дежурном лицу на оном одељењу где је настала потреба за евакуацијом, а другу задржати код себе;
- Још једном гласно нагласити смер евакуације из тог дела објекта;
- По потреби организовати да се свом особљу, као и лицима која се евакуишу, обезбеде влажне крпе или одговарајућа заштитна опрема за заштиту дисајних органа;
- Гласно и одсечно, али смирено и енергично нагласити потребу евакуације из објекта и лица која се ту налазе усмерити према најближем излазу уз напомену да се крећу ходом и да не трче низ степенице;
- Остварити ауторитет код организовања евакуације и са особама које је неопходно евакуисати константно обављати разговор и не дозволити да мењају издате наредбе у вези спровођења евакуације;
- Посебну пажњу обратити на присуство теже покретљивих особа, тако да се они одвоје поред излаза и њих евакуисати према степену покретљивости – прво оне који могу сами да крећу, а постојању ових особа обавестити и особље које је ангажовано на гашењу пожара (приспелу ватрогасно-спасилачку јединицу и др);

– Пошто последње лице напусти објект, прегледати сваки простор да неко није заостао;

– Као последња особа, преко излаза за евакуацију напустите објект и по провери да су сви евакуисани, јавите се свом надређеном;

5.5.3 Поступак осталих радника:

У случајевима потребе за евакуацијом из објекта или дела објекта где се тренутно налазе, сви запослени су у обавези да се придржавају следећег:

– По установљавању тачног места где је потребно извршити евакуацију, одмах омогућити несметан пролаз присутним лицима кроз излазе према зборним местима евакуације, као у прилозима;

– Омогућити проходност кроз све улазе - излазе из објекта отварањем врата;
– Без поговара извршавати команде лица одговорног за спровођење евакуације;
– Координирати евакуацију према упутству дежурног лица, са циљем избегавања панике;

– Без обзира на разлоге никада се не враћајте у објект када га једном напустите

5.6 Правци напуштања објекта

У случају потребе за евакуацијом, правац напуштања простора објекта је преко излаза који се користи за редовну комуникацију, који су јасно обележени натписом «ИЗЛАЗ».

5.7 Места за окупљање

Након изласка из објекта се треба удаљити на улицу испред објекта, тако да свака особа буде удаљена од објекта најмање 10 метара.

5.8 Табле и натписи обавештења

Изнад сваког излаза из појединих просторија школе, као и на излазима из објекта на отворени простор, поставиће се натпис «Излаз» који се може дати и у форми «Излаз у случају нужде», са уцртаним стрелицама које означавају смер евакуације у случају пожара.

Лице које је у објекту школе, задужено за евакуацију из објекта, мора бити упознато са свим детаљима који се налазе на таблама обавештења.

6. Начин давања упозорења лицима у опасности ради правовремене евакуације

- Гласно и одсечно нагласити потребу евакуације из тог дела објекта;
- Одмах указати на правац кретања при напуштању објекта;
- Смиреним, али енергичним гласом остварити ауторитет код организовања евакуације;
- Са особама које је неопходно евакуисати, константно обављати разговор, што је то могуће смиреним тоном и не дозволити да мењају ваше команде.

7. Начин узбуњивања најближе ватрогасно-спасилачке јединице:

По добијању сигнала о потреби евакуације и по провери добијених података, дежурно лице ће **одмах путем телефона на број 193** дојавити настали догађај најближој ватрогасно-спасилачкој јединици.

При дојави првенствено дати податке: место догађаја (тачна адреса), назив објекта, шта се тачно дешава, односно из ког дела објекта је дојава, спратност, нагласити потребу за евакуацијом и оријентациони број угрожених лица, најпогоднији приступ објекту, односно месту где је догађај настао. Дати и друге податке које дежурни у ватрогасно-спасилачкој јединици тражи.

8. Поступак евакуације имовине и обавезе запослених пре напуштања радног места

Запослени у школи, су у оквиру своје надлежности обавезни да на безбедно место изнесу:

- сва важна финансијска документа, техничку документацију, рачунаре са базом података и осталу документацију везану за статус предузећа;
- све посуде са запаљивим материјама које су мобилне.

9. Графички прилози.

Саставни део овог Плана евакуације и поступака у случају пожара из објекта школе, су графички прилози који следе у наставку овог Плана.

Деловодни број 246/1
Датум: 05.07.2019. година
Ивање

Председник Школског одобра

